

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑΙ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΤΟΜΟΣ ΣΤ'.
ΑΡΙΘΜ. 20 (140).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησία μὲν
φρ. χρ. 25 ἐξάμηνος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ ΣΤ'.
τῇ 15/27. Ἰανουαρίου 1891.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΓΡΙΛΛΠΑΡΤΣΕΡ.

Τῆ 15. ἰανουαρίου 1891 ἐωρτάσθη ἡ ἑκατοστὴ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τοῦ ποιητοῦ Γριλλ-πάρτσερ οὐ μόνον ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Αὐστρία ἀλλὰ καὶ ἐν ἀπάσῃ τῇ Γερμανίᾳ, ἐπικαιρὸν δὲ κρίνομεν νὰ γνωρίσωμεν καὶ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις κατ' ὄψιν τὸν ἔσοχον τοῦτον δραματικὸν ποιητὴν, ὅστις δικαίως ἐπωνομάσθη «τὸ καύχημα καὶ ἐγκαλλώπισμα τῆς Αὐστρίας». Ὁ Γριλλπάρτσερ ὡς δραματικὸς ποιητὴς κατέχει περιφανῆ θέσιν μεταξὺ τῶν ἐξοχωτέρων ποιητῶν τοῦ αἰῶνος, καὶ ὡς λυρικός δὲ διακρίνεται διὰ πολλῶν καὶ θαυμασιῶν ποιημάτων. — Ὁ ἐξωτερικὸς βίος τοῦ Γριλλπάρτσερ ὑπῆρξεν ἀπλοῦς καὶ ἡρεμὸς. Γεννηθεὶς τῇ 15. ἰανουαρίου 1791 ἐκ πατρὸς δικηγόρου, ἔτυχεν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ τελείας ἀγωγῆς καὶ προπαιδεύσεως. Εἰκοσαετῆς τὴν ἡλικίαν ἐπεράτωσε τὰς νομικὰς σπουδὰς του, καὶ δύο ἔτη βραδύτερον εἰσηλθὼν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐχρημάτισε παιδαγωγὸς ἐν τινὶ κομητικῇ οἰκογενεῖᾳ. Μετὰ τινὰς ἄλλους προβιβασμούς, ἐγένετο τῷ 1833 διευθυντὴς τῶν ἀρχείων, καὶ διετέλεσεν ἐπὶ 23 ἔτη ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

ἤτις ἤκιστα συνεβιβάζετο πρὸς τὰς πνευματικὰς αὐτοῦ τάσεις καὶ ἀνάγκας. Τῷ 1856 ἀπεσύρθη ἀπὸ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀποκομίσας τὸν τίτλον αὐλικοῦ συμβούλου. — Ἡ ἀπλότης καὶ ἡρεμία τοῦ βίου τοῦ Γριλλπάρτσερ διεκόπη μόνον διὰ τινῶν ταξιδίων ἅτινα ἐπεχείρησε, τῷ μὲν 1819 εἰς Ἰταλίαν, τῷ δὲ 1826 καὶ 1847

εἰς Γερμανίαν ὅπως γνωρισθῆ προσωπικῶς μετὰ τοῦ Gothe, καὶ τῷ 1843 εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὴν Τουρκίαν.

Τὸ πρῶτον δράμα τοῦ Γριλλπάρτσερ ἦτο «Die Ahnfrau», ὅπερ κατέστησε τὸ ὄνομά του γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν Γερμανίαν, ἀλλ' εἰς τὰ πολλὰ τελειότερα ἔργα του ἀνήκουσιν αἱ τραγωδία «Σαπφώ», «τὸ χρυσοῦν δέρα» (εἰς τρία μέρη, «ὁ φιλόξενος», «οἱ Ἀργοναῦται» καὶ ἡ «Μήδεια»), καὶ τὰ «Κύματα θαλάσσης καὶ κύματα ἔρωτος». Τὸ ἐξοχώτατον ἴσως ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Γριλλπάρτσερ εἶνε τὸ ἱστορικὸν δράμα «Τοῦ Βασιλέως Ὀττοκάρ εὐτυχία καὶ τελευτή». Τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ δράματα «Πιστὸς ὑπρέτης», «Κύματα θαλάσσης καὶ κύματα ἔρωτος», «Τὸ ὄνειρον μίᾳ ζωῇ», «Λιβουσσα», «Ἡ Ἰουδαία τοῦ Τολέδου», «Ἀδελφικὴ ἔρις ἐν τῷ

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΓΡΙΛΛΠΑΡΤΣΕΡ.

οίκω τῶν Ἀψβούργων», καὶ τὸ ὠραιότατον ἀπόσπασμα «Ἐσθῆρ», δὲ περιβάλλωσι τὸ ὄνομα τοῦ Γριλλπάρτσερ δι' ἀθανάτου αἰγλῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς δραματικῆς ποιήσεως. — Ὁ Γριλλπάρτσερ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 81 ἐτῶν, τῇ 21. ἰανουαρίου 1872 ἐν Βιέννῃ, καὶ ἐκηδεύθη μετὰ ἐκτάκτου πομπῆς καὶ μεγαλοπρεπείας, ὡς οὐδεὶς

ἄλλος ποιητῆς τῆς Γερμανίας, ἐξαιρουμένου ἰσῶς τοῦ Κλόπστοκ. Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐξεδόθησαν ἅπαντα τὰ ἔργα του εἰς 10 τόμους ὑπὸ τοῦ Laube ἐν Στουτγάρτῃ τῇ 1872. Ἡ τελευταία ἐκδοσις αὐτῶν (1878—80) περιέχει καὶ πλεῖστα ἀποσπάσματα δραμάτων, ὡς λ. χ. τοῦ Ἀννίβα καὶ Σκιπίωνος» κ. τ. λ.

ΕΝ ΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΩΝ ΦΑΚΙΡΩΝ.

Ἰνδὸς πνευματιστής.

Ὁ ἐσχάτως ἀποθανὼν Γάλλος περιηγητῆς Λουδοβίκος Ζακολιότος κατέλιπεν ἀξιολόγους τινὰς περιγραφὰς τῶν Ἰνδιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων διαφερόντως ἐλκυσσε τὴν γενικὴν περιέργειαν τὸ ταξειδιὸν εἰς τὴν χώραν τῶν γοήτων φακίρων. Ἐκ τοῦ ἔργου τούτου τοῦ διαπρεποῦς συγγραφέως καὶ περιηγητοῦ μεταφράζομεν ἐνταῦθα τὰς ἐπομένους σελίδας, περὶ τοῦ πνευματισμοῦ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς.

ΜΕΛΛΟΝ νὰ εὔρω πολλὰ ἄξια μελέτης ἐν τῇ πόλει Βενάρες, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα, τὸ ἐν τρίτον τοῦ εἰς διάθεσίν μου χρόνου νὰ διατρίψω ἐν τῇ μεγαλοπρεπεί τούτῃ πόλει, ἥτις, περισσότερον ἴσως ἢ πᾶσα ἄλλη Ἰνδικὴ πόλις, διετήρησεν ὄψιν τινὰ μεγαλείου καὶ ἀρχαιοπρεπείας, ἣν αἱ μογγολικαὶ καὶ εὐρωπαϊκαὶ ἐπιδρομαὶ οὐδαμῶς ἴσχυσαν νὰ ἐξάλειψωσιν ἀπ' αὐτῆς. Ἡ διαμονή μου αὕτη ἦτο μακροτέρα ἢ ὥστε νὰ κατοικῶ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ ἐνοικιάσω μίαν οἰκίαν καὶ νὰ ἐγκατασταθῶ ἐν αὐτῇ. Ἐν ὅλῃ τῇ ἐσχάτῃ Ἀνατολῇ εἰς ἐκ τῶν πρώτων ὄρων τοῦ βίου εἶναι νὰ ἔχη τις ἰδίαν κατοικίαν.

Ὁ ἐν Βενάρες διατρίβων τότε πρίγκηψ, ὁ Πείχβά, τὸν ὁποῖον εἶχα γνωρίσει παρὰ τῷ Ῥαγιᾷ τοῦ Χανδερναγῶρ, μαθὼν τὴν ἀφίξίν μου, μοὶ προσέφερε πρὸς κατοικίαν ἱκανὰ δωμάτια ἐν τῷ μεγαλοπρεπεί ἑπταπόρφῳ παλατίῳ του, τῷ ἰδρυμένῳ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου, δεξιᾷ τοῦ περιφήμου τζαμίου τοῦ Ὁρέγγ Ζέβ.

Συνηθέστατον φαινόμενον εἶνε ὅτι οἱ πρίγκηπες καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς Ἰνδίας οἱ καλούμενοι rajahs, καίπερ κατοικοῦντες λίαν μεμακρυσμένας ἐκ τῆς Βενάρες χώρας, οικοδομοῦσιν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ οἰκίας, αἵτινες χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ὡς ἀναχωρητήρια κατὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἐορτάς, καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἀποσύρονται κατὰ τὴν ἐσπέραν τοῦ βίου των, ὅτε, κεκμηκότες καὶ βεβαρημένοι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ἐπιθυμοῦσι νὰ περατώσωσι τὰς ἡμέρας των κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μανού, ἐν αὐστηρᾷ θρησκευτικῇ ἀσκήσει.

Κατὰ τὰς θρησκευτικὰς τῶν Ἰνδιῶν δοξασίας, ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι τελευτᾶσι τὸν βίον ἐν τῇ ἀγίᾳ ταύτῃ πόλει μένουσιν ἀπηλλαγμένοι τῶν ἀλληλοδιαδόχων μεταμορφώσεων (τῆς μετεψυχώσεως), ἡ δὲ ψυχὴ των ἀμέσως καὶ ἀπ' εὐθείας ἀνιπταμένη πρὸς τὰς μονὰς τοῦ Βράχμα ἀπορροφᾶται ὑπὸ τῆς μεγάλῃς ψυχῆς.

Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἀφικνοῦνται ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῆς Ἰνδίας πολυάριθμοι προσκυνηταὶ εἰς Βενάρες, ἐρχόμενοι ὅπως τελέσωσιν, εἴτε δι' ἰδικόν των λογαριασμόν, εἴτε διὰ λογαριασμόν τῶν πλουσίων ὑπὸ τῶν ὁποίων πληρώνονται, θρησκευτικὰς ἀσκήσεις παρὰ ταῖς ὄχθαις τοῦ ἱεροῦ ποταμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα οὐδαμῶς ἀλλαχθῆναι εἶναι τόσον ἡγιασμένα ὅσον ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει.

Ἐπιθυμοῦσιν καὶ προσκυνηταί, οἵτινες ἐρχονται εἰς Βενάρες κομίζοντες ἐντὸς μικρῶν σάκκων τὰ ἐκ τῆς πυρᾶς συλλεχθέντα ὅσα ἡγεμόνος ἢ ἄλλου τινὸς πλουσίου, πληρώνοντος τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου, μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως τὰ ρίψωσιν εἰς τὸν ποταμόν.

Ἡ μεγίστη καὶ τελευταία εὐχὴ τοῦ Ἰνδοῦ εἶνε νὰ ἀποθάνῃ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Γάγγου ἢ τοῦλάχιστον νὰ μετακομισθῶσιν ἐκεῖ τὰ λείψανά του.

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην δοξασίαν ὀφείλω τὸ εὐτύχημα ὅτι εἶδον κατὰ τὴν ἐν Βενάρες διαμονήν μου τὸν παραδοξότατον ἰσῶς φακίρην ἐξ ὅσων ἐγνώρισά ποτε ἐν Ἰνδίας. Οὗτος ἤρχετο ἐκ τοῦ Τριβαντεράμ, παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Κομορίν, τοῦ μεσημβρινοῦ ἄκρου τοῦ Ἰνδοστάν, κομίζων τὰ λείψανα ἐνὸς πλουσίου Μαλαβάρ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν ἐμπόρων. Ὁ πρίγκηψ, ὅστις εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ξενίζῃ ἐν τοῖς παραρτήμασι τοῦ παλατίου του τοὺς ἐκ τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν προσερχομένους προσκυνητάς, παρέσχε καὶ εἰς τὸν φακίρην τούτον κατοικίαν τινὰ παρὰ τὰς ὄχθας αὐτὰς τοῦ ποταμοῦ, ἐνθα ὀφείλε νὰ ἐκτελῇ τοὺς θρησκευτικὰς καθαρμούς καθ' ἐκάστην πρωίαν καὶ καθ' ἐκάστην ἐσπέραν ἐπὶ εἰκόσι καὶ μίαν ἡμέρας, πρὸς τιμὴν τοῦ τεθνεώτος. Εἶχε φθάσει πρὸ δέκα πέντε περίπου ἡμερῶν, ὅτε ἐγὼ ἔμαθον τὴν ἀφίξίν του εἰς Βενάρες. Ὀνομάζετο δὲ Κοβινδασσαμύ.

Ἀφοῦ ἐβεβαιώθην περὶ τῆς προθυμίας του, τὸν προσεκάλεσα εἰς τὴν κατοικίαν μου, ἡμέραν τινὰ περὶ τὴν μεσημβρίαν, καθ' ἣν ὥραν οἱ κάτοικοι τοῦ παλατίου ἀνεπαύοντο μετὰ τὸ γεῦμα, ὅπως ἀποφύγωσι τὸν ὑπερβολικὸν καύσωνα.

Τὸ δωμάτιον, ἐνθα τὸν ὑπεδέχθην, συνεκοινῶναι μὲ μίαν ἐξωτερικὴν τερράτσαν, τετραμμένην πρὸς τὸν Γάγγην, καὶ προφυλαττομένην ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἡλίου διὰ πλεκτοῦ σκιαδεῖου, τεταμένου ἀνωθεν ἐν σχήματι οὐρανίσκου. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς τερράτσας ὑπῆρχε πίδαξ, τοῦ ὁποίου τὸ ὕδωρ κατέπιπτε πάλιν ἐν εἶδει λεπτῆς βροχῆς ἐντὸς μαρμαρίνης λεκάνης, καὶ διέχεεν εἰς τὰ πέριξ δροσερότητα ἀληθῶς ἀναψυκτικὴν.

Ἠρώτησα τὸν φακίρην ἂν ἐπεθύμει νὰ λάβῃ θέσιν ὅπου δήποτε, ἢ ἂν ἐπροτίμα νὰ τοποθετηθῇ εἰς ἄριστον μέρος κατ' ἀρέσκειάν του.

«Ὅπου θέλεις ἐσύ», μοὶ ἀπεκρίθη.

Τὸν παρεκάλεσα νὰ ἐξέλθῃ μαζί μου εἰς τὴν τερράτσαν, ἥτις ζωηρότερον φωτιζομένη ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ μὴ κατελιμμένη ὑπὸ ἐπίπλων ἐπέτρεπεν εἰς ἐμὲ εὐκολωτέραν ἐξέλεξιν τῶν θαυμάτων του.

«Ἡμπορᾷ τὸν ἠρώτησα, ὅτε ἐκάθισε διπλοπόδι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς τερράτσας, «νὰ σοῦ κάμω μίαν ἐρώτησι;»